

REPERE CONCEPTUALE ȘI METODOLOGICE PRIVIND SISTEMUL NAȚIONAL DE MANAGEMENT ȘI DE ASIGURARE A CALITĂȚII EDUCAȚIEI

Toate documentele europene consideră eficiența și calitatea educație drept premise fundamentale ale coeziunii sociale, ale cetățeniei active, ale creșterii economice și ale dezvoltării umane în vederea tranziției spre o societate a cunoașterii.

Cele două procese majore de reformă inițiate de Ministerul Educației și Cercetării în domeniul învățământului preuniversitar, descentralizarea și managementul calității, sunt perfect compatibile și convergente cu direcțiile europene de reformă a sistemelor de educație și formare profesională în vederea atingerii obiectivelor fundamentale ale "Procesului Lisabona".

Pornind de la aceste direcții majore de reformă și având în vedere, pe de o parte, atât intenția Ministerului de a dezvolta un sistem unitar de asigurare a calității aplicabil pentru toate nivelurile și formele de învățământ și, pe de altă parte, principiile care fundamentează politica de asigurare a calității în învățământul preuniversitar¹, Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP) propune pentru dezbateră publică **reperle generale, conceptuale și metodologie ale viitorului cadru național de management al calității educației în învățământul preuniversitar**. Subliniem faptul că aceste repere au ca fundament legislația din domeniul asigurării calității educației, ele reprezentând **primul pas** de operaționalizare a prevederilor legale în metodologii, ghiduri și celelalte instrumente care, conform legii, vor fi elaborate în perioada imediat următoare.

Aceste repere conceptuale și metodologice fundamentează **Strategia pe termen mediu privind implementarea sistemului de management al calității educației în învățământul preuniversitar**².

1. Construirea unui sistem național coerent și unitar de management al calității

În conformitate cu prevederile legale, sistemul de management și de asigurare a calității cuprinde, ca etapă premergătoare și pregătitoare, autorizarea și acreditarea instituțiilor de învățământ, întrucât sistemele de management și de asigurare a calității pot fi implementate **numai** după ce unitățile școlare îndeplinesc un număr de cerințele de funcționare, considerate **minimale**.

Ca atare, pentru a nu introduce în sistem un sistem dublu de principii, standarde, metodologii și proceduri, managementul calității la nivel național cuprinde două elemente fundamentale: **asigurarea funcționării instituțiilor de învățământ și asigurarea și managementului calității la nivel de instituție școlară și la nivel de sistem**.

¹ "Declarația de principii" a ARACIP a fost dată publicității în noiembrie 2005. V. www.edu.ro

² Prezentată în Anexa 3.

- a. **Asigurarea funcționării instituțiilor de învățământ.** Dreptul la educație, înscris în Constituție, este realizat, în mare măsură, prin garantarea accesului liber, neîngrădit, al fiecărei persoane la sistemul național de educație și de formare profesională. Pentru asigurarea acestui drept fundamental, fiecare instituție de învățământ va funcționa pe baza unor standarde care să ofere tuturor participanților la educație **garanția** că educația primită este **conformă** cu cerințele stabilite la nivel național. Ca urmare, **standardele naționale vor fi unitare, vor aborda toate domeniile prevăzute de lege și vor fi aplicate individual fiecărei unități școlare.**

Fiecare instituție de învățământ nou înființată va fi supusă unei proceduri de evaluare în două faze, **autorizarea provizorie și acreditarea.**

- Prin **autorizarea provizorie** se certifică faptul că există **toate premisele** pentru ca oferta de educație a respectivei instituții să fie **conformă cu cerințele legale.** Evaluarea în vederea autorizării va avea următoarele ținte:
 - procedurile pentru dezvoltarea instituțională - de planificarea strategică și operațională;
 - managementul (conducerea) și structura instituțională;
 - resursele umane proiectate;
 - facilitățile (spații școlare, auxiliare etc.), resursele materiale și cele financiare;
 - oferta educațională - inclusiv curriculum-ul adoptat de instituția școlară și auxiliarele curriculare prevăzute;
 - sistemul informațional;
 - procedurile de asigurare și de management al calității;
 - prognozele și așteptările privind rezultatele școlare.
- **Acreditarea** instituțiilor de învățământ certifică, în afara **existenței și reînnoirii premiselor** și faptul că **procesele** educaționale, în special procesele de predare și de învățare, respectă reglementările legale iar **rezultatele** sunt cele așteptate și se înscriu, totodată, în limitele considerate ca acceptabile la nivel național. Aceste rezultate se referă la:
 - rezultatele școlare propriu-zise - indicatorii de "reușită" școlară;
 - satisfacția beneficiarilor direcți și indirecti (elevi, părinții acestora, angajatori sau, după caz, alte instituții care școlarizează absolvenții etc.) față de educația oferită;
 - rezultatele privind dezvoltarea personalului și dezvoltarea managerială;
 - creșterea rolului și a răspunderii sociale și comunitare;
 - raportarea la principalii indicatori stabiliți la nivel național.

Instituțiile acreditate³ se supun **evaluării periodice** la fiecare 5 ani. Scopul evaluării periodice este de a verifica dacă instituția școlară se menține la nivelul standardelor naționale de acreditare. Ca urmare, **evaluarea periodică va fi echivalentă cu o reacreditare.**

Insuccesul la evaluarea periodică nu va însemna nicidecum desființarea unității de învățământ. Desființarea este o **măsură extremă** și care va fi luată **numai** în cazurile în care **nu există nici o altă soluție de menținere a unității școlare.** Ca atare, evaluarea periodică nu urmărește nici desființarea unităților școlare și nici găsirea sau pedepsirea unor (eventuali) vinovați. Scopul ei fundamental este **identificarea acelor domenii sau zone în care este necesară o intervenție de aducere sau de readucere a funcționării instituției școlare la nivelul stabilit de lege.** Această intervenție va fi realizată de instituția sau instituțiile care, în fața legii, au răspunderi în acest sens: instituția școlară însăși dar și administrația locală sau județeană, inspectoratul școlar sau Ministerul. Intervenția se va materializa prin diferite **programe de sprijin** care vor viza aspectele deficitare (de exemplu, construirea / reabilitarea spațiilor școlare, calificarea /

³ Conform legii, toate instituțiile publice de educație se consideră acreditate.

perfecționarea personalului didactic sau de conducere, procurarea de echipamente, materiale sau de auxiliare curriculare, optimizarea relațiilor cu comunitatea, îmbunătățirea documentelor programatice etc.).

Anticipăm ca un număr semnificativ de unități școlare, cu precădere în mediul rural dar și în mediul urban, să nu îndeplinească, la prima evaluare periodică⁴, standardele naționale. **Este esențial ca această diagnoză, pe care o dorim sinceră, să ducă la sensibilizarea opiniei publice și a factorilor politici în direcția alocării unor resurse suficiente pentru ca sistemul de învățământ să poată funcționa în condiții cel puțin normale.**

- b. **Managementul propriu-zis al calității** este a doua dimensiune a sistemului național al calității. Dacă în domeniul acreditării instituționale, accentul se pune pe latura "obiectivă" a calității (anume, respectarea standardelor), în privința calității latura "subiectivă" devine cel puțin la fel de importantă. Aceasta deoarece, dincolo de orice prevederi legale, **calitatea educației este produsă, generată, asigurată la nivelul relației educaționale fundamentale, cea dintre profesor și elev dar ea este definită și constatată la nivelul beneficiarilor de educație.**

Ca urmare, nu putem vorbi de **asigurarea calității** decât la nivelul școlii, pentru că doar acolo se poate **genera încrederea participanților la procesul educațional că rezultatele obținute vor avea valoare pentru ei.** Încrederea este o **necesitate absolută** a unui sistem funcțional de management al calității, întrucât **frica și neîncrederea generează**, de regulă, date false. Ca atare, **activitatea școlară centrată pe calitate trebuie să fie motivată intrinsec, pe baza unor principii, concepte și reprezentări comune, deci pe baza unei culturi comune a calității.**

Cercetările desfășurate în ultimii ani de către Institutul de Științe ale Educației au demonstrat **inexistența acestei culturi comune**, fiind evidente câteva caracteristici care vor afecta introducerea unui sistem național de management al calității:

- Diversitatea extremă și caracterul contradictoriu al modului în care este înțeleasă "calitatea educației".
- Existența unor preocupări explicite pentru asigurarea calității doar la nivelul unui număr foarte mic de unități școlare⁵.
- Centrarea activității manageriale pe funcționarea unității școlare și nu pe dezvoltarea acesteia.
- Centrarea întregii activități școlare pe proceduri și nu pe obiectivele stabilite și nici pe rezultatele obținute.
- Asigurarea calității este considerată drept responsabilitatea exclusivă a școlii iar implicarea celorlalți parteneri și actori nu este considerată ca inoportună.
- Aprecierea resurselor materiale (echipamente, manuale, materiale didactice etc.) drept principalele surse ale calității educației.

Aceste constatări fac necesară **introducerea progresivă a sistemului național de indicatori, standarde și proceduri privind asigurarea și evaluarea calității educației.** Implementarea sistemului de management al calității va avea două dimensiuni fundamentale:

- Dezbateră publică, reală și consistentă, urmată de obținerea acordului actorilor educaționali, în special al beneficiarilor direcți și indirecti.

⁴ Evaluarea periodică va fi inițiată începând cu 2007, după pilotarea standardelor și metodologiei de evaluare în vederea acreditării.

⁵ Cele mai multe din învățământul profesional și tehnic, în urma derulării unor proiecte Phare. Vezi www.tvet.ro

- Legiferarea elementelor sistemului național de management al calității **numai** după ce un număr semnificativ de unități școlare vor îndeplini criteriile și standardele acceptate și vor fi capabile să realizeze procedurile respective.

Standardele de calitate vor fi definite pe trei niveluri: **minimal, de referință și de excelență**:

- **Standardele minimale** vor cuprinde acele elemente de calitate pe care actorii educaționali le vor considera absolut necesare. Aceste elemente vor fi introduse în standardele de acreditare care vor fi, astfel, **reînnoite și îmbogățite periodic**. Astfel, **standardele de acreditare vor cuprinde, treptat indicatori și descriptori privind calitatea nu numai privind funcționarea unității școlare**.
- **Standardele de referință** indică nivelul **optim** de calitate pentru sistemul de învățământ și pentru fiecare unitate școlară în parte, în condițiile date, iar **standardele de excelență** nivelul **ideal** al calității, stabilit în funcție de țintele strategice definite prin politici și strategii educaționale.

Am considerat necesară introducerea unei categorii suplimentare de standarde (“standardele de excelență”) din mai multe motive:

- Necesitatea aplicării principiului îmbunătățirii și învățării continue: standardele de excelență vor orienta dezvoltarea unităților școlare care îndeplinesc deja cerințele stipulate în standardelor de referință.
- Evidențierea exemplelor de bună practică în domeniul calității.
- Stimularea competiției între unitățile școlare – inclusiv prin acordarea unor “premii de excelență” în diferite domenii ale calității.
- Facilitarea orientării beneficiarilor (elevi, părinți, angajatori etc.) spre acele unități școlare care le satisfac cel mai bine nevoile și interesele prin evidențierea clară a “domeniilor de excelență” ale fiecărei unități școlare.

Subliniem faptul că **numai cerințele minimale de calitate**, și **numai** după introducerea lor în standardele de acreditare, vor produce consecințe legale. Evaluarea, la nivel național și local, pe baza **standardelor de referință și a celor de excelență** va avea un dublu rol:

- **Raportarea** în fața beneficiarilor direcți și indirecti în privința calității ofertei educaționale evidențiind rolul fiecărui actor în creșterea sau, dimpotrivă, în diminuarea calității, la nivel de sistem, dar și la nivelul fiecărei unități școlare. Introducerea unui sistem de raportare urmărește aplicarea consecventă a principiului **răspunderii publice**.
- **Orientarea** dezvoltării sistemului de învățământ și a fiecărei unități școlare în parte pe baza țăintelor strategice stabilite la nivel național și local și prin compararea performanțelor sistemului românesc de învățământ cu alte sisteme școlare.

Toți actorii educaționali esențiali – instituționali sau non-instituționali – vor fi implicați în managementul și asigurarea calității. Rolurile acestor actori, așa cum apar ele conturate în legislația existentă, sunt prezentate, sintetic, în Anexa 2.

2. Centrarea managementului calității pe valoarea adăugată și pe progres

Conceptul de calitate are o încărcătură culturală și valorică evidentă. Calitatea, la nivelul cel mai general, înseamnă **nivelul de excelență, valoare sau merit asociat unui anumit produs sau serviciu**. În lege, calitatea este definită drept “ansamblul de caracteristici ale unui program de studiu și ale furnizorului acestuia prin care sunt îndeplinite așteptările beneficiarilor precum și standardele de calitate”. Ca urmare, **calitatea este relativă la**

valorile promovate, concretizate prin așteptările (explicite sau implicite) ale unor beneficiari clar identificați.

De aceea, trecerea la un sistem național de management al calității impune o conștientizare și o explicitare a ceea ce înseamnă calitate în toate domeniile vieții școlare. Ca urmare, va trebui să definim foarte clar ce înseamnă o “școală bună”, un “profesor bun”, un “director bun”, un “elev bun” etc.

Indiferent de conținutul conceptului, evaluarea calității educației se face pe baza **valorii adăugate**, adică în funcție de ceea ce școala, educația, **adaugă** la “zestrea” de cunoaștere, deprinderi, atitudini, competențe generale existente deja la nivelul indivizilor, grupurilor și comunităților. Cu alte cuvinte, calitatea se referă la **plusul înregistrat la nivelul rezultatelor** generale ale școlii și în special la nivelul rezultatelor elevilor, prin derularea **proceselor** educaționale după ce **înlăturăm influența premiselor educaționale** – factorii de context și factorii de intrare, mai ales resursele disponibile.

Datele statistice și cercetările recente demonstrează că școlile sunt foarte diferite în ceea ce privește premisele și resursele puse în joc. De exemplu, unele școli funcționează în comunități în care acționează factori de risc cum ar fi sărăcia, șomajul, nivelul scăzut de educație, lipsa de resurse materiale etc. Chiar dacă aceste școli depun eforturi similare sau **chiar mai mari** decât școlile care funcționează în comunități favorizate (cu nivel economic, cultural și educațional ridicat etc.), **rezultatele obținute vor fi foarte diferite.** Ca urmare, **nu este nici corectă și nici productivă compararea unităților școlare exclusiv pe baza rezultatelor școlare brute.**

De aceea, **introducerea evaluării calității pe baza conceptului de valoare adăugată este esențială pentru:**

- **A discerne influența reală a educației asupra rezultatelor obținute.** Multe școli obțin rezultate deosebite nu atât din cauza calității corpului profesoral și a proceselor de predare și de învățare, cât datorită influenței factorilor “de intrare”: elevi selecționați, resurse educaționale abundente, comunitatea care sprijină școala etc.
- **A motiva școlile care obțin rezultate deosebite în termeni de valoare adăugată,** chiar dacă rezultatele brute sunt inferioare altor unități școlare. De exemplu, pentru liceele teoretice de tradiție, care se găsesc în fiecare capitală de județ, un procent de 75% de reușită la bacalaureat ar fi o tragedie, în timp ce pentru multe licee agricole acest procent ar trebui considerat drept excepțional.

Calitatea se poate obține și în școlile care acționează în condiții grele iar efortul depus și rezultatele obținute trebuie recunoscute și recompensate.

Pentru a putea măsura valoarea adăugată, este necesară o estimare corectă a condițiilor de intrare, exprimată în **factori de risc.** **În funcție de numărul și intensitatea acestor factori, școlile pot avea, la eforturi egale, rezultate foarte diferite.** De aceea, **compararea rezultatelor unităților școlare are semnificație numai în interiorul aceleiași “categorii de risc”.**

Factorii de risc sunt numeroși și, în același timp, diferiți. Pentru început, **propunem un număr de 14 factori de risc:**

- a) Procentul elevilor care au dreptul la bursă socială – sunt unități școlare în care numărul elevilor care primesc burse este sub 10%, în timp ce în altele numărul elevilor care ar avea acest drept depășește 60%.
- b) Procentul familiilor care primesc diferite forme de ajutor social.
- c) Procentul familiilor în care cel puțin un părinte este șomer.

- d) Procentul familiilor monoparentale.
- e) Procentul elevilor migranți (care își însoțesc părinții angajați cu munci sezoniere).
- f) Nivelul studiilor părinților elevilor școlii – distribuția procentuală. Nivelul educației părinților este considerat drept factorul care influențează cel mai mult reușita școlară.
- g) Numărul absențelor motivate / elev pe considerente medicale – care este un indicator al stării de sănătate a populației școlare.
- h) Numărul absențelor nemotivate / elev – care indică, pe lângă, atitudinea față de educație a familiei și alte probleme, cum ar fi, de exemplu, utilizarea muncii copiilor în gospodărie.
- i) Procentul orelor din planul de învățământ predate de cadre didactice care nu au calificare pentru domeniul respectiv (nu numai orele predate de cadrele necalificate ci și cele predate de profesorii de alte specialități – “catedrele mozaic”).
- j) Fluctuația cadrelor didactice – care poate varia între 0 și peste 50%.
- k) Cantitatea și starea clădirilor, echipamentelor și auxiliarelor curriculare.
- l) Mediul de funcționare – urban central / urban periferic / rural – comună / rural – sat.
- m) Timpul petrecut de elevi pe drumul spre / de la școală (peste o oră zilnic) sau distanța parcursă pe jos (sub 2 km / peste 2 km).
- n) Nivelul violenței și al delincvenței în rândul populației școlare.

Urmează ca, după realizarea de cercetări și după dezbaterile publice, această listă să fie definitivată iar factorii de risc ierarhizați. Unitățile școlare vor fi, apoi, clasificate, după o metodologie specifică, în categorii de risc în funcție de condițiile de funcționare (de la “unități școlare care funcționează în condiții foarte dificile” până la “unități școlare care funcționează în condiții excelente”).

Pentru fiecare categorie de unități școlare vor fi calculate “**medii de referință**” pentru indicatorii privind rezultatele școlare, în special rezultatele la examinările naționale dar și alți indicatori privind rezultatele cum ar fi angajabilitatea, continuarea studiilor etc. **Judecarea rezultatelor unei unități școlare se va realiza numai prin comparare cu media de referință a categoriei respective.** Ca urmare, putem avea școli excelente chiar dacă performanțele sunt sub media brută națională, școlile respective **compensând prin valoare adăugată** o bună parte din handicapul reprezentat de condițiile “de intrare”:

- va fi considerată “normală” performanța situată între medie + / – o abatere standard;
- școlile cu performanțe sub această valoare vor intra în programe “de supraveghere” sau “de remediere”, în funcție de amploarea variației;
- școlile cu performanțe peste valoarea respectivă pot fi considerate “școli reprezentative” sau, după caz, “de excelență”.

3. Fundamentarea managementului calității pe autoevaluare și pe dezvoltarea instituțională

Având în vedere că producerea, generarea calității se realizează la nivelul relației educaționale fundamentale, este de la sine înțeles și faptul că **prima instanță de evaluare, de judecare a calității este școala însăși.** Ca urmare, evaluarea internă a calității (**autoevaluarea**) este esențială pentru orice sistem de management al calității. Mecanismele de autoevaluare vor fi prezente:

- în toate **proiectarea și planificarea** dezvoltării unității școlare;
- în **implementarea** acestor proiecte, programe, planuri și acțiuni;
- în **funcționarea concretă**, de zi cu zi a unității școlare;
- în **evaluarea** activității curente și a îndeplinirii scopurilor și obiectivelor propuse.

Este evident faptul că autoevaluarea trebuie să asigure, în primul rând, realizarea principalelor funcții ale evaluării - anume:

- **îmbunătățirea activității curente** – evaluarea trebuie să fie oportună, să împiedice apariția disfuncțiilor majore și, în același timp, să arate foarte clar ce a mers și ce nu în activitățile trecute;
- **asigurarea feed-back-ului pentru grupurile semnificative de interes** – rezultatele acțiunilor trebuie cunoscute de către elevi, părinți, cadre didactice, manageri, comunitate în ansamblul ei, pentru ca toate aceste grupuri de interes să poată judeca dacă “investiția” făcută (nu numai cea financiară) a dus sau nu la impactul scontat și dacă merită continuată sau nu;
- **revizuirea și optimizarea politicilor și strategiilor educaționale** de la nivelul unității școlare pentru ca acestea să servească mai bine misiunii asumate.

Dezvoltarea unor **mecanisme și instrumente** de autoevaluare, realizate în comun și asumate la nivel cultural și nu numai formal, constituie o **etapă esențială în asigurarea a calității**. Evaluăm pentru a dezvolta, pentru a crește, pentru a învăța și nu pentru a sancționa, pentru a lăuda, pentru a spune “nu se poate” sau pentru a ne liniști că lucrurile merg bine. Subliniem, aici, încă o dată, necesitatea ca întreg procesul de autoevaluare să fie perceput ca util și benefic de către toți actorii semnificativi de la nivelul școlii.

Demersul de autoevaluare, **condus de comisia pentru evaluarea și asigurarea calității**, va cuprinde următoarele etape esențiale:

- a) **Selectarea domeniului / temei / temelor** care vor fi supuse procedurilor de auto-evaluare. Primele autoevaluări vor viza **toate domeniile prevăzute de lege** pentru a avea o imagine completă asupra a ceea ce se întâmplă în școală.
- b) **Diagnoza și judecarea nivelului de realizare** pentru fiecare din temele selectate – utilizând indicatorii și descriptorii din standardele naționale și / sau din standardele proprii.
- c) **Identificarea punctelor tari, a slăbiciunilor și a țintelor** pentru intervențiile de remediere / dezvoltare.
- d) **Raportarea constatărilor și, dacă este cazul, modificarea / optimizarea proiectului de dezvoltare instituțională și a planurilor operaționale asociate.**
- e) **Desfășurarea activităților de dezvoltare / optimizare / remediere.**
- f) **Reaplicarea instrumentului de evaluare** pentru a evidenția progresul realizat.

În toate aceste faze ale procesului de autoevaluare **vor fi implicați partenerii semnificativi** de la nivelul comunității.

Totodată, procedurile de asigurare a calității **nu vor fi separate de procedurile normale de dezvoltare instituțională**. Sistemele și procedurile de asigurare a calității **nu reprezintă ceva în plus, nu sunt “paralele”** față de cele care asigură funcționarea și dezvoltarea unității școlare ci **parte integrantă a acestora**. Mai mult decât atât: în momentul în care, în mod conștient și deliberat, funcționarea școlii și dezvoltarea instituțională sunt ambele puse sub semnul calității (adică vor răspunde la întrebarea “ce trebuie să facem pentru a crește calitatea educației pe care o oferim?”), sistemele și procedurile de funcționare și de dezvoltare devin ele însele sisteme și proceduri de asigurare a calității.

Ca urmare, creșterea calității educației trebuie să devină, în mod explicit, baza întregului proces de proiectare / planificare realizat la nivelul unității școlare iar ciclul dezvoltării unității școlare trebuie considerat un ciclu al calității.

Comisia de evaluare și de asigurare a calității nu va trebui să reia întreg procesul de proiectare și planificare ci va avea ca funcții:

- **Definirea** în mod explicit a valorilor, principiilor și indicatorilor calității.

- **Construiesc, prin participare și dezbateri, a consensul** tuturor “purătorilor de interese” (elevi, părinți, cadre didactice, angajatori, administrație locală, alți reprezentanți ai comunității) în privința valorilor, principiilor și indicatorilor de calitate.
- **Urmărirea respectării**, în **toate** procedurile curente de funcționare și de dezvoltare, a valorilor, principiilor și indicatorilor conveniți.
- **Evaluarea impactului** tuturor proceselor, mai ales al procesului de învățământ, și al tuturor activităților desfășurate în școală asupra calității educației oferite și **raportarea** în fața autorităților și a comunității asupra modului în care a fost asigurată calitatea.
- **Propunerea măsurilor** de optimizare / creștere / dezvoltare a calității educației oferite de unitatea școlară – la nivelul conceptului, al principiilor, al indicatorilor, al standardelor privind calitatea, dar și al procedurilor curente care privesc funcționarea și dezvoltarea școlii.

Prin sistemul propus de management al calității vom promova și **principiul practicabilității**, asigurându-ne că sistemul nu devine birocratic și dificil de coordonat. Ca urmare, după fireasca perioadă de învățare, considerăm că procedurile de asigurare a calității nu vor “încărca” suplimentar cadrele didactice și, mai ales, directorul școlii. Atragem atenția în mod particular asupra pericolului birocratizării activității de asigurare și de evaluare a calității. Din această cauză, în afara documentelor expres prevăzute de actele normative, cantitatea de documente solicitate va fi redusă la minimum, **aplicându-se în practică principiul încrederii și al “prezumției de adevăr” pentru declarațiile privind calitatea educației.**

Controlul calității, care va fi realizat, conform legii, de către inspectoratul școlar⁶ și evaluarea externă, realizată de către ARACIP prin corpul său propriu de experți, vor avea rolul de a **valida autoevaluarea** realizată de către instituția școlară – atât în privința îndeplinirii criteriilor de acreditare, cât și a celor privind calitatea.

4. Transparența sistemului național de management și de asigurare a calității

Toate documentele care se referă la evaluarea instituțională în vederea autorizării, acreditării și privind evaluarea calității vor fi **publice**. Aceste documente sunt:

- Documentele de orientare conceptuală și metodologică a activității.
- Standardele de evaluare instituțională și standardele de calitate.
- Metodologiile de evaluare instituțională în vederea autorizării și acreditării, de evaluare a calității, de selecție a experților, precum și ghidurile asociate.
- Listele de experți implicați în evaluare.
- Rapoartele de autoevaluare și de evaluare externă.

Totodată, toate inițiativele din domeniul managementului și asigurării calității, toate documentele programatice și operaționale **vor fi supuse dezbaterii publice** sub diferite forme:

- Publicarea – pe suport electronic, pe site-ul ARACIP, și, în anumite cazuri, pe hârtie. ARACIP va iniția, în luna iunie, publicarea unor “minighiduri” privind cele două dimensiuni ale activității proprii – acreditarea instituțională și managementul calității.
- Seminare, mese rotunde, conferințe și alte forme de dezbateri “pe viu”, organizate de către ARACIP sau la inițiativa altor organizații interesate. Vor fi publicate, cu predilecție sub formă electronică, rapoarte privind rezultatele acestor consultări.
- Conferințe de presă periodice – cel puțin una pe lună, începând cu septembrie 2006 – și alte intervenții în mass-media.

⁶ Este imperativ necesară redefinirea rolului inspectoratului școlar în funcție de sistemul național de management al calității și pe baza strategiei de descentralizare a învățământului preuniversitar.

Suntem conștienți că dezbateră națională autentică va implica și polemică pe baza punctelor de vedere diferite privind problemele în discuție. Este important ca această polemică să se centreze pe ceea ce este cu adevărat important – valori, concepte, principii, standarde, proceduri etc., să vizeze acțiuni și fapte și nu persoane sau intenții.

5. Îmbunătățirea continuă a calității - scop fundamental al sistemului național de management al calității.

Activitatea ARACIP și a celorlalte instituții și componente instituționale implicate în managementul și asigurarea calității are ca scop **îmbunătățirea continuă a calității educației** oferite de învățământul preuniversitar din dubla perspectivă avută în vedere:

- Dezvoltarea sistemului de învățământ și progresul privind indicatorii naționali și respectarea standardelor naționale.
- Creșterea relevanței educației pentru nevoile individuale, comunitare și general sociale și a nivelului satisfacției beneficiarilor direcți și indirecti față de serviciile educaționale oferite.

Modul în care activitățile coordonate de ARACIP, așa cum sunt ele specificate de legislația în vigoare, contribuie la îmbunătățirea calității este prezentat, schematic, în Anexa 1. Se pot observa cele două dimensiuni ale activității ARACIP: prima, acreditarea, ca etapă premergătoare dar care nu influențează direct, ci doar mediat, îmbunătățirea calității și, cea de-a doua, managementul calității, cu rol decisiv în acest sens.

Evaluarea calității educației se bazează pe trei **procese fundamentale**, definite prin lege – **asigurarea internă a calității, controlul calității și evaluarea externă a calității**. Numai evaluarea calității din această triplă perspectivă poate garanta obiectivitatea.

Instrumentele esențiale ale managementului calității pot fi definite, la rândul lor, prin trei caracteristici, prevăzute și ele în lege: componentele, procedurile și domeniile de aplicare.

Îmbunătățirea calității este efectul realizării proceselor specifice, în domeniile definite și folosind componentele stabilite de lege. La rândul ei, îmbunătățirea calității educației va conduce, prin calificările oferite de furnizorii de educație, la adecvarea serviciilor educaționale la nevoile exprimate și implicite ale beneficiarilor, precum și la creșterea satisfacției acestora față de serviciile educaționale oferite.

Pentru a-și îndeplini rolul, ARACIP va elabora **sisteme de indicatori calitativi și cantitativi** care să permită judecarea nivelului de performanță, de succes, al sistemului de învățământ pre-universitar. Acest lucru va fi realizat în primul rând, prin colaborarea cu alte instituții cu rol în managementul calității. Avem în vedere, în special:

- Colaborarea cu Agenția responsabilă cu managementul calității în învățământul superior (ARACIS), pentru a asigura caracterului unitar al indicatorilor pentru cele două niveluri de învățământ, universitar și preuniversitar.
- Colaborarea cu celelalte instituții în coordonarea sau subordonarea Ministerului, mai ales cu Consiliul Național pentru Curriculum, Centrul Național pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic, Serviciul Național de Evaluare și Examinare, Centrul Național de Formare a Personalului din Învățământul Preuniversitar, Institutul de Științe ale Educației.
- Colaborarea cu inspectoratele școlare județene.

Indicatorii de calitate vor fi exprimați ca date **cantitative și statistice**, cum ar fi rata de succes, rata de abandon, dobândirea abilităților-cheie și a competențelor-cheie, calificările obținute pe diferite niveluri, participarea și progresul în procesul de învățare, precum și ca

indicatori **calitativi**, de exemplu gradul de satisfacție a elevilor în ceea ce privește oferta, gradul de implicare a partenerilor sociali în sistem, dar și, nu în ultimul rând, viziunea publică asupra sistemului.

De asemenea, indicatorii promovați de către ARACIP vor acoperi și domenii largi, precum eficiența din punct de vedere al costurilor, fezabilitatea sistemului, efectele schimbărilor economice și tehnologice asupra sistemului, asupra așteptărilor persoanelor cheie și asupra politicilor guvernamentale.

6. Flexibilitatea și caracterul evolutiv al sistemului național de management al calității

Pentru a se asigura caracterul evolutiv al sistemului managementului calității, ARACIP va elabora și va implementa un sistem de asigurare a calității proprii activității, prin care se va asigura dezvoltarea permanentă a sistemului național de management al calității și adaptarea acestuia la nevoile sociale, și ele în schimbare continuă și rapidă.

Vor fi inițiate proceduri de analiză periodică a nevoilor beneficiarilor de educație, de consultare a actorilor educaționali, de măsurare a nivelului satisfacției acestora față de serviciile educaționale oferite de instituțiile de învățământ.

Pentru a se asigura flexibilitatea și adaptabilitatea sistemului național de management al calității, diferitele categorii și tipuri de unități școlare, chiar instituții școlare individuale își pot propune, pe lângă standardelor naționale de calitate, **standarde și indicatori specifici**. Existența unor instrumente specifice, adaptate, de asigurare a calității este necesară din mai multe motive:

- Există subsisteme ale sistemului de învățământ – învățământul profesional și tehnic, învățământul artistic, învățământul sportiv etc. – care au obiective proprii, care trebuie reflectate în criterii, standarde și indicatori specifici de calitate.
- Sistemul național de management al calității nu poate acoperi extrema varietate de condiții specifice în care funcționează instituțiile de învățământ, condiții care trebuie reflectate în sistemul de management al calității.
- Nu în ultimul rând, pentru a se impune pe piața serviciilor educaționale, în condițiile descentralizării și ale creșterii ponderii c.d.ș. / c.d.l., fiecare unitate școlară își va crea o "personalitate" proprie, prin care oferta educațională va fi adaptată unor nevoi individuale și comunitare specifice.

Învățământul profesional și tehnic pilotează, cu sprijinul Uniunii Europene prin programul Phare, un sistem propriu de management al calității, bazat pe Cadrul Comun European de Asigurare a Calității. Această experiență, în mod cert utilă, va fi folosită de către ARACIP pentru construirea și dezvoltarea sistemului național de management al calității. Totodată, ARACIP va colabora cu Centrul Național pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic (CNDIPT) și cu Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților (CNFPA) în elaborarea unei politici comune de acreditare instituțională pentru unitățile școlare care sunt și furnizori de formare profesională. În acest sens, propunem ca ARACIP să acrediteze unitățile școlare respective ca furnizori de educație, CNDIPT să le acrediteze ca furnizori de formare profesională inițială iar CNFPA, prin comisiile județene, să le autorizeze, dacă este cazul, și ca furnizori de formare profesională continuă a adulților.

Anticipăm crearea unor elemente specifice de management al calității și pentru alte subsisteme ale sistemului național de învățământ. De asemenea, vom încuraja unitățile școlare să implementeze sistemele deja recunoscute de management al calității (ISO,

EFQM, CQAF-VET⁷ etc.) - cu necesarele precauții: aceste unități vor fi și ele monitorizate în privința asigurării calității întrucât sistemele de management al calității nu garantează, prin simpla lor existență, furnizarea unor servicii educaționale de calitate.

Flexibilitatea și caracterul evolutiv al sistemului de management al calității sunt asigurate și prin **structura** standardului de calitate:

- Structura standardului: fiecare standard, pornind de la domeniile și criteriile stabilite prin lege, are în componență subdomenii, indicatori și descriptori – cantitativi și calitativi - astfel încât îndeplinirea cerințelor să poată fi dovedită în mod obiectiv.
- Existența a trei niveluri ale calității – minimal, optimal și de excelență - face ca, pe măsura evoluției calității educației, cerințele minimale să fie introduse în standardele de acreditare iar nivelurile următoare să fie redefinite periodic.

Pe măsura construirii sistemului național de management al calității, acesta va cuprinde și reglementări specifice instituțiilor conexe, coordonate și subordonate Ministerului. Avem în vedere, în special, inspectoratele școlare județene, casele corpului didactic, centrele județene de asistență psihologică și pedagogică, centrele de resurse etc. De asemenea, în colaborare cu Centrul Național de Formare a Personalului din Învățământul Preuniversitar (CNFP), vor fi elaborate standardele de calitate pentru programele de formare a personalului din învățământ.

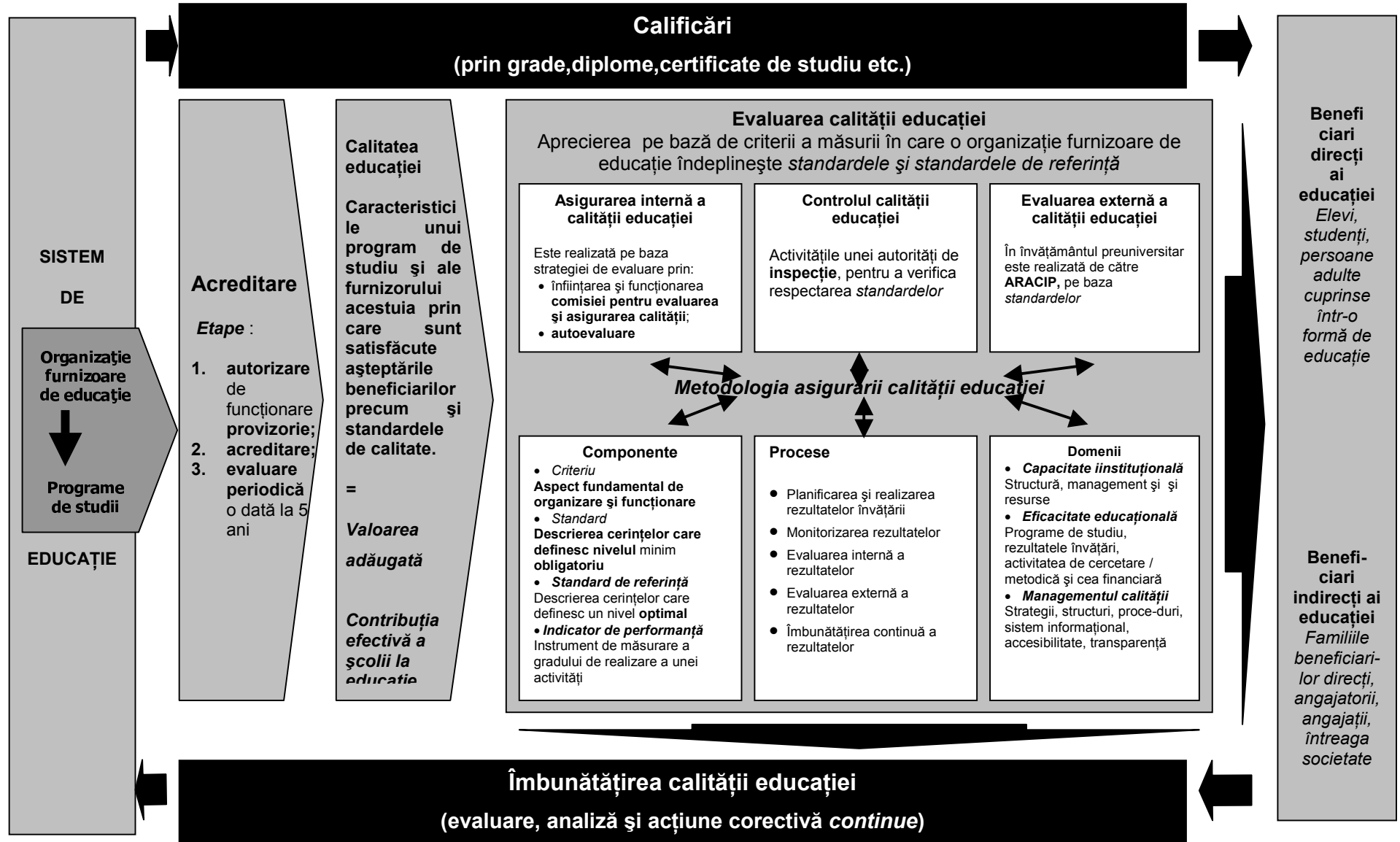
Odată ce sistemul național de principii, criterii, standarde, indicatori și proceduri va fi implementat și va deveni parte a culturii organizaționale, pe de o parte, și pe măsură ce va exista o piață a serviciilor educaționale, pe de altă parte, evaluarea externă a unităților școlare va putea fi delegată, în condițiile legii, și altor instituții, publice sau private, care au ca obiect de activitate evaluarea instituțională.

În încheiere, dorim să subliniem încă o dată faptul că am optat pentru o **viziune transformățională asupra calității: întregul sistem de management și de asigurare evoluează împreună, influențându-se reciproc, cu nevoile și interesele beneficiarilor. Un beneficiar educat și care participă efectiv la managementul calității va cere servicii educaționale de calitate care, la rândul lor, îl vor determina pe beneficiar să fie și mai exigent și mai implicat în managementul calității.** Se asigură astfel evoluția comună și reciproc potențată a celor doi poli ai calității: ofertanții de servicii educaționale și beneficiarii acestora.

⁷ ISO = International Standards Organization – Organizația Internațională pentru Standardizare; EFQM = European Foundation for Quality Management – Fundația Europeană pentru Managementul Calității; CQAF – VET = Common Quality Assurance Framework – Vocational Education and Training - Cadrul comun de asigurare a calității pentru învățământul profesional și tehnic.

Anexe:

Anexa 1. Schema principală privind procedurile de evaluare și de asigurare a calității.



Anexa 2. Rolurile diferiților actori și instituții în managementul și asigurarea calității (sinteză).

Cadrele didactice contribuie la asigurarea calității, prin:

- pregătire continuă;
- adecvare la nevoile elevilor și ale comunității;
- activitate didactică în conformitate cu documentele normative și bazată pe o metodologie centrată pe elev;
- învățare continuă, dezvoltare profesională și personală;
- evaluare și autoevaluare.

Elevii contribuie la asigurarea calității prin:

- învățare continuă;
- implicare activă și responsabilă în propria educație;
- participare la viața școlii.

Părinții, autoritățile locale, comunitatea în general, contribuie la asigurarea calității prin:

- implicare activă și responsabilă în viața școlii;
- participarea la conducerea unității școlare;
- asigurarea resurselor și condițiilor pentru o educație de calitate.

Conducerea școlii contribuie la asigurarea și managementul calității prin:

- asigurarea resurselor, bazei logistice și condițiilor pentru o educație de calitate;
- asigurarea comunicării interne și externe a instituției școlare;
- conducerea proceselor de dezvoltare instituțională.

Comisia pentru evaluarea și asigurarea calității de la nivelul unității școlare contribuie la asigurarea și managementul calității prin:

- realizarea strategiei de evaluare și asigurare a calității;
- publicarea raportului anual de evaluare internă privind calitatea educației în organizația respectivă
- înaintarea către conducerea instituției școlare a propunerilor de îmbunătățire a calității educației;
- cooperarea cu ceilalți “actori” implicați.

Inspectoratele școlare județene contribuie la managementul calității, prin:

- controlul calității pe baza standardelor naționale, elaborate de ARACIP;
- monitorizarea implementării politicilor și programelor naționale de reformă;
- implementarea programelor de îmbunătățire a calității la nivel județean;
- monitorizarea programelor de îmbunătățire a calității la nivelul unităților școlare;
- îndrumarea și sprijinirea unităților școlare;
- asigurarea dezvoltării profesionale a cadrelor didactice.

ARACIP contribuie la managementul calității prin:

- elaborarea și actualizarea periodică a standardelor, indicatorilor de performanță și a metodologiei pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul preuniversitar;
- realizarea activității de evaluare externă și acreditare a furnizorilor de educație;

- realizarea, împreună cu ISJ și direcțiile de resort din MEdC a activităților de monitorizare și control al calității;
- efectuarea, periodic, din 5 în 5 ani, a evaluării organizațiilor furnizoare de educație acreditate;
- publicarea rezultatelor evaluărilor externe;
- elaborarea unor manuale de evaluare internă a calității, diferențiate pe niveluri de învățământ /calificări, tipuri de organizații furnizoare de educație, tipuri de programe de studii;
- elaborarea, periodică, a unor analize de sistem și a unor recomandări asupra calității învățământului preuniversitar din România.

Anexa 3. Schiță de strategie pe termen mediu privind implementarea sistemului de management al calității educației în învățământul preuniversitar.

Până la aprobarea OUG 75/2005 nu a existat în învățământul românesc nici un sistem explicit, unitar și comprehensiv de asigurare a calității. La nivel național, au existat și apar permanent inițiative în acest sens dar nu a existat o viziune unificatoare, fundamentată pe un concept unitar și un sistem de valori coerent și explicit.

În vederea construirii sistemului de management și asigurare a calității vor trebui atinse următoarele ținte strategice pentru perioada 2006-2008.

- 1. Definirea noului concept de calitate a educației pornind de la valorile promovate în sistemul educațional atât implicit, la nivelul culturii organizaționale, cât și explicit, la nivelul politicilor educaționale prin:**
 - **Analiza politicilor și strategiilor educaționale pe termen lung** – de la noi și din alte sisteme școlare - din punctul de vedere al principiilor și valorilor promovate.
 - **Analiza aprofundată a culturii organizaționale și a percepțiilor asociate conceptului de calitate în educație** – pentru a face vizibile valorile fundamentale asociate – pentru a păstra ceea ce e de păstrat și a schimba ceea ce este de schimbat.
 - **Construirea conceptului de “calitate a educației” specific sistemului nostru de educație din perspectiva reintegrării și valorilor europene.**
 - **Operaționalizarea conceptului de calitate** la nivelul tuturor subsistemelor și nivelurile educaționale.

- 2. Asigurarea participării tuturor instituțiilor și actorilor semnificative** (elevi, părinți, cadre didactice, administrația învățământului, administrația locală, angajatori, sindicate, organizații profesionale etc.) **la definirea și asigurarea calității.** Toți acești actori trebuie sensibilizați și cointeresați în definirea și promovarea noului concept de calitate. Aceasta presupune:
 - **Sensibilizarea și educarea grupurilor de interes pentru a obține implicarea lor în procedurile de asigurare a calității** – prin campanii de presă, dezbateri publice, materiale promoționale, programe de formare etc.
 - **Implicarea grupurilor și instituțiilor interesate** lor în toate fazele elaborării noilor sistem de asigurare a calității – prin dezbateri publice, mese rotunde, seminare și conferințe naționale, grupuri de lucru etc.

- 3. Elaborarea standardelor de calitate și dezvoltarea sistemelor de asigurare a calității pentru fiecare subsistem, nivel și formă de educație.** Standardele de calitate trebuie să fie omogene din punct de vedere conceptual și metodologic pentru a asigura posibilitatea comparării calității diferitelor niveluri și sectoare ale educației. Acest proces implică:
 - **Proiectarea sistemelor de asigurare a calității** (criterii, indicatori, *benchmarks*⁸, standarde și descriptori) pentru toate nivelurile și sectoarele sistemului educațional.

⁸ Ținte ale dezvoltării stabilite pornind de la cea mai bună performanță / practică în domeniul respectiv.

- Asigurarea unui **echilibru optim** pentru fiecare domeniu și sector educațional în ceea ce privește ponderea indicatorilor din cele trei categorii (interni, de interfață și de relevanță).
 - **Alocarea unor resurse specifice** pentru dezvoltarea sistemelor de management al calității (inclusiv regândirea RODIS și a funcțiilor și structurii inspectoratelor școlare).
 - **Formarea specifică** a personalului structurilor organizaționale implicate în managementul calității.
 - **Dezvoltarea unor proceduri interne** de asigurare a calității (pentru structurile și sistemele de asigurare a calității), care vor asigura optimizarea, dezvoltarea și, dacă este cazul, modificarea sistemelor și procedurilor de asigurare a calității.
- 4. Operaționalizarea și aplicarea modelelor și principiilor privind managementul calității recunoscute pe plan internațional.** Pentru asigurarea eficienței sistemului de management al calității la nivelul întregului sistem școlar sunt necesari următorii pași:
- Pentru asigurarea **focalizării pe rezultate** este necesară definirea rezultatelor educaționale în termeni de “valoare adăugată” și “valoare creată” și pornind de la factori și indicatori de risc educațional foarte bine definiți.
 - Pentru asigurarea **focalizării pe client** este necesară, în primul rând, construirea și/sau desemnarea structurilor organizaționale care vor îndeplini funcțiile de cercetare-dezvoltare, marketing și relații publice la toate nivelurile sistemului educațional.
 - Pentru întărirea **capacității manageriale și de “leadership”** și pentru **asigurarea constanței intențiilor și scopurilor** este necesară clarificarea viziunii, politicilor și strategiilor de dezvoltare a sistemului educațional și, concomitent, dezvoltarea unei culturi organizaționale care să încurajeze transparența și participarea tuturor grupurilor de interes la definirea țăintelor strategice. Aceasta presupune dezbaterea publică, sub toate formele, a măsurilor de reformă și a documentelor strategice, prezentând inclusiv opinii și argumente contrare celor susținute în mod oficial. De asemenea, întărirea capacității manageriale presupune aplicarea unor strategii motivaționale care să promoveze “cultura calității” și să încurajeze aplicarea realizarea strategiilor și programelor de reformă.
 - Pentru a asigura **implicarea oamenilor** este necesară dezvoltarea și transparentizarea comunicării interne precum și clarificarea diferitelor roluri și responsabilități în privința asigurării calității educației – inclusiv rolul părinților și cel al administrației locale. Totodată, trebuie stimulate, inclusiv prin pârghii financiare, formarea și dezvoltarea profesională (în special a managerilor școlari), participarea școlii la rezolvarea problemelor comunitare, dezbaterea deschisă și asumarea problemelor școlii de către decidenți, dezvoltarea instituțională conștientă și susținută.
 - Pentru o **abordare procesuală, sistemică** și pentru un **management prin procese și fapte** sunt necesare: “raționalizarea” structurilor organizaționale, clarificarea și alocarea clară a responsabilităților și resurselor pentru fiecare activitate, structuri clare de comunicare, decizie și raportare, un sistem informațional eficient, robust și care oferă informații relevante în timp real, precum și un sistem transparent și obiectiv de urmărire și evaluare a eficacității și eficienței educației pe bază de indicatori. De asemenea, este necesară deschiderea sistemului informațional spre unitățile școlare dar și spre alți

utilizatori de bază (autoritățile locale, asociații ale părinților, angajatori etc.). Există o nevoie evidentă de *feed-back* informațional atât dinspre centru spre nivelurile de bază ale educației (regional și local), cât și dinspre sistemul educațional spre restul societății.

- Pentru ca **învățarea permanentă, îmbunătățirea continuă și inovația** să devină obiective permanente, vor fi stabilite obiective clare de dezvoltare / schimbare pentru toate nivelurile de educație și pentru toate tipurile de instituții educaționale pornind de la politicile și strategiile naționale, regionale și locale privind dezvoltarea învățământului. Aceste obiective vor fi cuprinse în planuri multi-anuale și anuale de dezvoltare a educației, promovate și susținute corespunzător. De asemenea, este necesară elaborarea unor instrumente de monitorizare și evaluare a schimbărilor realizate, în prezent existând criterii, indicatori și instrumente doar pentru monitorizarea și evaluarea **funcționării** instituțiilor educaționale, dar nu și privind **dezvoltarea** acestora.
- Pentru a dezvolta **parteneriate și relații reciproc avantajoase între furnizori și beneficiari** sistemul educațional trebuie să fie considerat ca un sistem deschis: el este în același timp “furnizor” (de forță de muncă, de cetățeni, de expertiză, de cultură etc.), dar și “beneficiar” (al instituțiilor de formare a profesorilor, al fondurilor publice alocate la nivel central și local, al materialelor educaționale etc.). Deschiderea, comunicarea complexă și motivarea tuturor partenerilor pentru realizarea scopurilor strategice ale educației, sunt, de asemenea, condiții ale creării unui sistem eficient de asigurare a calității.
- Totodată, trebuie **conștientizată și explicitată răspunderea socială a furnizorului de educație** prin definirea sistemului de răspundere publică pentru fiecare persoană și instituție din sistemul de învățământ. Totodată, trebuie încetățenita practica raportărilor publice pentru toate nivelurile și formele de învățământ

Pentru a realiza aceste ținte strategice este necesară conceperea unor programe specifice care să beneficieze de o finanțare specială. Prezentăm, mai jos, o “Propunere de programe” privind calitatea educației în învățământul preuniversitar pentru perioada 2006 - 2008.

Denumirea programului	Denumirea subprogramului	Activități	Termene de realizare
1. Crearea capacității instituționale a ARACIP	1.1. Asigurarea infrastructurii necesare funcționării	<ul style="list-style-type: none"> • Amenajarea spațiului necesar funcționării ARACIP • Procurarea și montarea echipamentelor necesare funcționării ARACIP • Realizarea și întreținerea site-ului ARACIP cu pagini în limba română și limba engleză. 	<ul style="list-style-type: none"> • Septembrie 2006 • Septembrie 2006 • Mai 2006
	1.2. Formarea resurselor umane din educație în domeniul asigurării și managementului calității	<ul style="list-style-type: none"> • Formarea, în țară și străinătate, a personalului ARACIP în domeniile evaluare instituțională și asigurarea calității. • Selecția, formarea și certificarea evaluatorilor ARACIP în evaluare instituțională și evaluare externă a calității. • Formarea în masă a personalului implicat în asigurarea calității din sistemul de învățământ - manageri școlari, responsabilii comisiilor interne pentru evaluarea și asigurarea calității, inspectori școlari - prin programe de formare specifice fiecărui tip de activitate / grup țintă 	<ul style="list-style-type: none"> • Permanent • 2006 – 2008 - până la completarea numărului necesar de evaluatori • 2006 - 2008
	1.3. Asigurarea vizibilității și credibilității instituționale	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea de materiale promoționale • Realizarea unui buletin electronic (în limba română și limba engleză) și tipărit (în limba română) cu 6 apariții anuale. • Conferința Anuală a ARACIP (în fiecare an cu o temă specifică; pentru anul 2006 tema propusă este “Conceptul național al calității educației”) • Participarea ARACIP la conferințe, seminare și alte evenimente naționale și internaționale de profil. • Afilierea ARACIP la organizații și rețele internaționale • Publicarea raportului anual de activitate al ARACIP 	<ul style="list-style-type: none"> • Semestrial • 6 numere / an, începând cu septembrie 2006 • Anual, începând cu octombrie 2006 • Cel puțin 10 participări / an • Permanent • Anual, începând cu februarie 2007

Denumirea programului	Denumirea subprogramului	Activități	Termene de realizare
2. Dezvoltarea instrumentelor pentru asigurarea calității în învățământul preuniversitar	2.1. Realizarea standardelor, a standardelor de referință și a indicatorilor de performanță	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea standardelor de autorizare, acreditare și evaluare instituțională • Revizuirea standardelor de autorizare, acreditare și evaluare instituțională în urma aplicării • Realizarea și pilotarea standardelor naționale de calitate – primul set • Realizarea și pilotarea standardelor naționale de calitate – al doilea set 	<ul style="list-style-type: none"> • Octombrie 2006 • Septembrie 2008 • Septembrie 2006 – iunie 2007 • Septembrie 2007 - iunie 2008
	2.2. Realizarea metodologiilor de acreditare și evaluare instituțională	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea metodologiei de autorizare, acreditare și evaluare instituțională • Elaborarea, pilotarea și revizuirea metodologiei de asigurare și de evaluare internă a calității • Elaborarea metodologiei de control al calității • Elaborarea metodologiei de evaluare externă a calității 	<ul style="list-style-type: none"> • Septembrie 2006 • Ianuarie 2007 • Ianuarie 2007 • Ianuarie 2007
	2.3. Realizarea ghidurilor de aplicare a standardelor	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea ghidului de autorizare, acreditare și evaluare instituțională • Elaborarea ghidului de elaborare și utilizare a standardelor de calitate a educației • Elaborarea și publicarea ghidului de autoevaluare al unității școlare 	<ul style="list-style-type: none"> • Septembrie 2006 • Septembrie 2007 • Septembrie 2006
	2.4. Realizarea manualelor de evaluare internă a calității	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea manualului-cadru de asigurare a calității educației • Elaborarea manualelor de asigurare a calității pentru diferite tipuri și niveluri de învățământ • Elaborarea și publicarea ghidurilor de bune practici în asigurarea calității 	<ul style="list-style-type: none"> • Ianuarie 2007 • 2007 – 2008 • Anual, începând cu septembrie 2007
3. Evaluarea impactului realizat de implementarea politicilor de asigurare a calității în învățământul preuniversitar	3.1. Realizarea unui studiu privind factorii și indicatorii de risc în educație	<ul style="list-style-type: none"> • Conceperea și pilotarea primei forme a setului de indicatori de risc pentru instituțiile de învățământ preuniversitar • Elaborarea formei finale a setului de indicatori de risc pentru instituțiile de învățământ și includerea lui în sistemul național de standarde de calitate 	<ul style="list-style-type: none"> • Iunie 2006 – Ianuarie 2007 • Septembrie 2007
	3.2. Studiu “Barometrul educației”	<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea câte unui studiu pe an privind cultura calității, analiza sistemului național de asigurare a calității educației și a impactului măsurilor privind asigurarea calității în învățământului preuniversitar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Anual, începând cu septembrie 2007